

Kuvauksia lopun ajasta

”Joona vastasi heille: ”Minä olen heprealainen ja palvelen Herraa, taivaan Jumalaa, joka on tehnyt sekä meren että maan.” (Joona 1:9.)

Avaintekstit:

Matt. 12:38–42;
Joona 3:5–10;
Ilm. 18:4;
Dan. 5:1–6:1;
Ilm. 16:12–19;
2. Aik. 36:22, 23.

Tällä viikolla tarkastelemme viimeisen kerran kertomuksia, jotka auttavat selventämään ymmärrystämme lopun ajan tapahtumista. Tällä kertaa tarkastelemme Joonan tehtävää Ninivessä, Babylonian kukistumista sekä Kyyroksen, Persian kuninkaan, nousua valtaan. Kyyros myös vapautti Jumalan kansan ja mahdollisti sen paluun luvattuun maahan.

Kuten muutkin tarkastelemamme kertomukset, myös nämä historialliset kertomukset ovat olleet syvästi merkityksellisiä jokaiselle sukupolvelle. Niillä on kuitenkin erityistä merkitystä niille viimeisille sukupolville, jotka ovat elossa juuri ennen Kristuksen paluuta. Toisin sanoen voimme kaivaa esiin näistä historiallisista kertomuksista erilaisia asioita, jotka voivat auttaa meitä ymmärtämään paremmin sitä, mitä kutsumme ”nykyiseksi totuudeksi”.

Samalla meidän on muistettava yksi asia kaikista näistä kertomuksista, jotka näyttävät olevan esikuvia lopun ajan tapahtumista. Meidän on oltava varovaisia tarkastellessamme laajoja teemoja ja viittauksia, emmekä saa yrittää analysoida jokaista yksityiskohtaa niin pitkälle, että syntyy profeettallisia järjettömyyksiä. Kuten Jeesuksen esittämien vertausten kohdalla, meidän on etsittävä pääkoh- tia ja periaatteita. Meidän ei pitäisi kaivaa jokaista yksityiskohtaa siinä toivossa, että löytäisimme jonkin kätketyn totuuden. Sen sijaan meidän pitäisi etsiä pää- piirteitä, periaatteita, ja niistä voimme löytää lopun ajan kannalta merkitykselli- siä opetuksia.

Tämä tutkistelu on sapatiksi 28.6.2025

VASTAHA- KOINEN PROFEETTA

Kertomus Joonasta (ks. Joonan 1–4) on lyhyt, mutta sillä on huomattava vaikutus. Monet uskovat ovat löytäneet piirteitä itsestään tästä vastahakoisesta profeetasta. Kertomus sisältää myös huomattavia yhtenevyyksiä tuleviin tapahtumiin.

Lue Matt. 12:38–42. Mihin Joonan kertomuksen osiin Jeesus viittaa puhuessaan lainopettajille ja fariseuksille? Mitä voimme oppia hänen puheestaan tuomiosta?

Jeesus ilmoitti olevansa enemmän kuin Joonan. Hän tiesi, että tähän maailmaan tuleminen merkitsisi ristiä, ja silti hän tuli etsimään juuri ”sitä, mikä on kadonnut – ja pelastamaan” (Luuk. 19:10) sen. Joonan vietti kolme päivää suuren kalan vatsassa omien syntiensä tähden; Jeesus vietti kolme päivää haudassa meidän syntiemme tähden. Tämä tarvittiin kadotettujen pelastamiseksi.

Tunneimme Joonan vastahakoisena profeettana, joka ei halunnut mennä Niniveen. Inhimillisestä näkökulmasta tämä on helppo ymmärtää: assyrialaiset tunnettiin julmasta hallinnosta. Assyrialaiset seinämaalaukset ovat täynnä epätavallisen raakoja tilanteita: valloitetut kansat teloitettiin mitä säälimättömimmillä menetelmillä. Kuka haluaisi joutua saarnaamaan parannusta heidän pääkaupungissaan?

Kertomuksessa on tärkeä kohta, joka saattaa viitata lopun ajan jäännösseurakuntaan. Kun Joonalta kysytään, kuka hän on, hän vastaa: ”Minä olen heprealainen ja palvelen Hermaa, taivaan Jumalaa, joka on tehnyt sekä meren että maan.” (Joonan 1:9.) Vastaus muistuttaa kovin paljon ensimmäisen enkelin sanomaa (Ilm. 14:7). Hänen painotuksensa Herrasta, ”joka on tehnyt sekä meren että maan”, viittaa tietenkin häneen Luojana. Tämä tosiasia on perustavanlaatuinen siinä, miksi meidän pitäisi palvoa Jumalaa, ja palvomisen liittyä keskeisesti lopun ajan tapahtumiin.

Samaan aikaan myös meitä ohjeistetaan julistamaan mahdollisesti epäsuosittua sanomaa hengellisessä Babylo-nissa. Sanomalla: ”Lähtekää pois, jättäkää hänet, te, jotka olette minun kansaani” (Ilm. 18:4) kerrotaan maailmalle, että heidän on tehtävä parannus – viesti, joka on lähes aina herättänyt kielteisen reaktion monissa ihmisissä – jopa silloin, kun se on esitetty mahdollisimman ystävällisellä tavalla. Kuka meistä ei ole todistajana toimiessaan saanut kielteisiä tai jopa vihamielisiä vastauksia? Se kuuluu ”tehtävään”.

KATU- MUKSEN TEKOA

Joonalla oli hyvin selkeä viesti Niniven asukkaille. ”Joonä lähti kulkemaan kaupungissa ensimmäistä päivänmatkaa ja huusi: ’Enää neljäkymmentä päivää, sitten Ninive hävitetään!’” (Joonä 3:4.) Näyttää melko selvältä: kaupunki oli tuhoon tuomittu. Sehän profeetan viesti lopulta oli.

Mitä Ninivelle kuitenkin tapahtui?

Lue Joonä 3:5-10. Miksi tämä profetia ei sittenkään toteutunut?

Todellakin, koko kaupunki teki parannuksen, ja ennustettu tuomio vältettiin, ainakin joksikin aikaa. ”Kun heidän tuomionsa peruuntui, koko pakanamaailma ylisti ja kunnioitti Israelin Jumalaa ja hänen lakiaan. Vasta monia vuosia myöhemmin Ninive joutui ympäröivien kansakuntien saaliiksi unohdettuaan Jumalan ja ryhdyttyään ylpeydessään kerskailemaan.” (3AO 127.)

Voimmeko odottaa jotakin tällaista lopun aikana, kun langettua maailmalle viedään viimeinen viesti? Kyllä – ja ei. Kaikkiialla maailmassa tulee olemaan monia ihmisiä, jotka kuulevat kutsun: ”Lähtekää pois, jättäkää hänet, te, jotka olette minun kansaani, ettette joutuisi ottamaan osaa hänen synteihinsä etkä jäisi alttiiksi niille vitsauksille, joilla häntä lyödään.” (Ilm. 18:4.) Kaikkiialla ihmiset tulevat valitsemaan puolensa ja petoa uhmaten ”noudattavat Jumalan käskyjä ja uskovat Jeesukseen” (Ilm. 14:12). Nämä ihmiset, kuten Niniven asukkaat, säästyvät tuomiolta, joka lankeaa kadotettujen päälle.

Samaan aikaan jotkut profetiat, kuten Jumalan ilmoitus siitä, että Ninive tuhottaisiin, ovat ehdollisia. Ninive tuhottaisiin, elleivät ihmiset kääntyisi pois pahuudestaan (ks. Jer. 18:7-10). Joihinkin profetioihin ei kuitenkaan liity tällaista ehdollisuutta. Ne tulevat toteutumaan riippumatta siitä, miten ihmiset reagoivat. Messiaaniset profetiat Kristuksen ensimmäisestä ja toisesta tulemisesta, pedon merkki, vitsausten vuodatus, lopun ajan vaino – nämä eivät ole ehdollisia; ne toteutuvat riippumatta siitä, mitä ihmiset tekevät. Se, mitä ihmiset tekevät, ja heidän valintansa määräävät kuitenkin sen, millä puolella he ovat, kun profeettojen ennustamat lopun ajan tapahtumat toteutuvat.

BELSASSARIN PIDOT

Meedialaisista ja babylonialaisista koostuvan liittouman armeija alisti Niniven kaupungin v. 612 eKr. Liittoumaa johti Nebukadnessarin isä Nabopolassar. Tämän jälkeen Babylonin kaupunki koki elpymisen, jollaista se ei ollut nähnyt sitten Hammurabin, suuren lainsäätäjän, päivien. Nebukadnessar oli nyt vapaa Assyrian hyökkäyksistä, ja hänen johdollaan Babylonin kaupungin vauraus ja vaikutusvalta kasvoivat niin, että naapurikansoilla ei ollut muuta vaihtoehtoa kuin tunnustaa vastahakoisesti sen valta-asema. Babylon oli maailman kuningatar, ja kansakunnat, jotka halusivat vaurastua, ilmoittivat olevansa sille uskollisia.

Sikäli kuin voimme tietää, Nebukadnessar kuoli uskovana ja tunnusti, että Danielin Jumala on todellakin kaikkien kansojen oikea hallitsija (Dan. 4:31-34). Seuraava kertomus Danielin kirjassa on hänen seuraajastaan, kuningas Belsassarista.

Lue Dan. 5:1-6:1. Mitä tärkeitä hengellisiä opetuksia voimme löytää tästä kertomuksesta?

Ehkä surullisin ja traagisin osa tästä kertomuksesta löytyy Dan. 5:22. Kun Daniel on kertonut kuninkaalle Nebukadnessarin tuhosta ja sen jälkeen hänen ennalleen palauttamisestaan, hän sanoo kuninkaalle: "Mutta sinä, Belsassar, joka olet hänen poikansa, et ole nöyrytnyt, vaikka olet kuullut kaiken tämän." Toisin sanoen, vaikka hänellä oli mahdollisuus tietää totuus - hän on saattanut jopa voida todistaa omakohtaisesti, mitä Nebukadnessarille tapahtui - hän päätti jättää nämä tapahtumat huomiotta ja sen sijaan ryhtyi seuraamaan samaa tietä, joka toi hänen edeltäjälleen paljon ongelmia.

Samoin kuin Nebukadnessar oli tehnyt pystyttämällä kultaisten patsaan, myös Belsassar uhmasi avoimesti sitä, mitä Danielin Jumala oli ennustanut. Käyttämällä temppelein astioita epäpyhällä tavalla hän todennäköisesti korosti sitä, että Babylon oli valloittanut juutalaiset ja piti nyt hallussaan heidän Jumalansa uskonnollisia esineitä. Babylonialaiset kuvittelivat pitävänsä tuhon ennustanutta Jumalaa omassa vallassaan.

Belsassar todellakin uhmasi täysin Jumalaa, vaikka hänellä oli enemmän kuin tarpeeksi todisteita tietääkseen paremmin. Hänellä oli riittävästi pään tietoa tietääkseen totuuden; ongelma oli hänen sydämessään. Kun lopullinen kriisi puhkeaa maailman päälle, ihmisille annetaan samoin tilaisuus tietää totuus. Hekin ratkaisevat valintansa sydämessään.

EUFRATIN KUIVUMINEN

Yksi Babylonin vahvuuksista oli se, että Eufratjoki virtasi sen muurien alla ja tarjosi kaupungille rajattomat vesivarat. Joki osoittautui myös sen heikkoudeksi. Muinaisen Babylonian kuningatar Nitokris oli teettänyt maanrakennustöitä joen varrella kehittääkseen sitä reittinä kaupunkiin. Jotta työmiehillä oli mukava työskennellä, joki oli ohjattu sivuun ja se oli muodostanut suon. Kyyros tajusi, että hän voisi tehdä samoin ja kuivattaa riittävästi Eufratjokea, jotta hän voisi marssittaa joukkonsa mukavasti kaupungin muurin alle. Kaupungin muurien sisäpuolelle päästyään hän huomasi, että jokivartta pitkin kaupungin läpi kulkevat suojuomuurit olivat vartioimatta, ja niin kaupunki sortui yhdessä yössä. Muinaisen kreikkalaisen historioitsijan Herodotoksen mukaan ”kaupungin asukkaat kertovat, että sen suuruuden vuoksi keskellä asuvat babylonilaiset eivät huomanneet mitään, silloin kun jo kaupungin laidassa asuvat olivat voitettut, vaan kun heillä juuri sattui olemaan juhla, he parastaikaa tanssivat ja pitivät hyviä päiviä” (Herodotos: *Historiateos 1-2*, WSOY, 1997, käänös: Edvard Rein). Voiko olla epäilystäkään siitä, etteikö kyseessä ole sama juhla, joka kuvataan Danielin kirjan 5. luvussa?

Lue Dan. 5:18-6:1 ja Ilm. 16:12-19. Millaisia yhtäläisyyksiä löydät joidenkin ilmestyskirjan vitsausten sekä Babylonin tuhon välillä?

Selittäessään, miten aikojen merkit tulisi huomioida, Jeesus varoitti opetuslapsiaan: ”Valvokaa siis, sillä te ette tiedä, minä päivänä teidän Herranne tulee. Ymmärättehan, että jos talon isäntä tietäisi, mihin aikaan yöstä varas tulee, hän valvoisi eikä antaisi murtautua taloonsa.” (Matt. 24:42, 43.) Kuten Babylonin kukistumisen yhteydessä, Kristuksen äkillinen ilmestyminen yllättää nykyajan Babylonin. Näin ei kuitenkaan tarvitsisi olla; meille on annettu runsaasti todisteita Jeesuksen takaisintulosta lukuisissa yksityiskohtaisissa profetioissa.

Maaailma ei tule yllättymään vain siksi, että se ei tiedä, mitä Jumala on ennustanut; se tulee yllättymään, koska se on päättänyt olla uskomatta siihen, mitä Jumala on sanonut tahtuvan.

Lue Ilm. 16:15. Mikä evankeliumin sanoma löytyy näistä lopun ajan varoituksista? Mitä tarkoittaa se, ettei ”kulje alasti”?

KYYROS, VOIDeltu

Kun Kyyros valloitti Babylonin kaupungin, Jumalan kansan vankeuden vuodet olivat ohi, ja persialaiset antoivat heidän palata luvattuun maahan sekä rakentaa temppelin uudelleen. Kyyroksen aikana Persian valtakunnasta tuli kooltaan oman aikansa suurin. Historioitsija Tom Holland kutsuu sitä ”suurimmaksi aluekokonaisuudeksi, jonka maailma oli koskaan nähnyt”. (Tom Holland, Dominion Basic Books, Kindle Edition, s. 25.)

Persialaisten tavan mukaan Kyyrosta kutsuttiin jopa ”suureksi kuninkaaksi” tai ”kuningasten kuninkaaksi”.

Kyyros on esikuva siitä, mitä tapahtuu, kun Kristus palaa seurakuntansa luo: hän on kuningas, joka tulee idästä (vrt. Matt. 24:27), käy sotaa Babyloniaa vastaan ja vapauttaa kansansa, jotta se voisi lopullisesti paeta Babyloniasta ja palata luvattuun maahan. (Ks. Ilm. 19:11–16.) Siksi Jumala viittaa Kyyrokseen voideltunaan (Jes. 45:1); tämä kuuluisa persialainen ei ainoastaan vapauttanut Jumalan kansaa, vaan hänen sotarekensä Babyloniaa vastaan on myös Kristuksen toisen tulemuksen esikuva.

Lue 2. Aik. 36:22, 23. Millä tavoin kertomukset Kyyroksesta ja Nebukadnessarista ovat samankaltaisia? Millä tavoin ne eroavat toisistaan? Mikä merkitys on annettulla julistuksella? Miten se loppujen lopuksi vaikutti Jeesuksen ensimmäiseen tulemiseen vuosisatoja myöhemmin?

Vanhan testamentin kirjojen alkuperäistä järjestystä on muutettu meidän päivinämme niin, että se päättyy Malakian kirjaan. Alun perin Vanha testamentti päättyi kuitenkin tähän – Kyyroksen julistukseen.

Seuraava jakso Raamatun kaanonissa on Matteuksen evankeliumi, joka alkaa Kristuksen syntymästä. Kristus on täyttymys esikuvastaan Kyyroksesta. Kyyros järjestäisi maallisen temppelin jälleenrakentamisen; Jeesus aloittaisi palvelutyönsä taivaallisessa pyhäkössä, mikä johtaisi hänen paluuseensa ja meidän vapautumiseemme.

Kyyros ei tietenkään ollut täydellinen Kristuksen esikuva; mikään esikuva ei vastaa täydellisesti täyttymystään, ja meidän on varottava sisällyttämästä liikaa jokaiseen pieneen yksityiskohtaan. Kaikesta huolimatta hän toimii laajasti ottaen ”Vapahtajan” esikuvana.

KERTAUS

Lisäaineistoa: Lue Ellen White, *Alfa ja omega*, osa 3, s. 292–294 tai *Profeetat ja kuninkaat*, s. 368–371.

”Jokaiselle kansakunnalle, joka on astunut tapahtumain näyttämölle, on suotu paikkansa maailmassa, jotta kävisi ilmi toteuttaako se Tarkkailijan ja Pyhän tarkoituksia. Profetia on hahmotellut maailman suurvaltojen nousun ja vaiheet – Babylonian, Meedia-Persian, Kreikan ja Rooman. Näissä kaikissa, kuten vähäisempienkin kansojen vaiheissa, historia on toistanut itseään. Kullakin on ollut koekautensa, ja kukin niistä on epäonnistunut, kadottanut loistonsa ja menettänyt voimansa.

Joskin kansakunnat ovat hylänneet Jumalan periaatteet ja siten aiheuttaneet oman tuhonsa, on kautta aikakausien vaikuttanut kaiken yllä toimiva jumalallinen tarkoitus ollut havaittavissa.” (3AO 292, 293.)

Jer. 18. luvussa Jeremia näkee savenalajan tekevän työtään: hän muovaa ja muokkaa sitä, mitä hän työstää. Juuri tätä kuvausta, savenalajaa muokkaamassa savea, Jumala käyttää selittääkseen ehdollisuuden periaatteen raamatullisissa profetioissa. Varmistaakseen, että ymmärrämme asian, Herra puhuu Jeremian kautta sanoen: ”Minä voin päättää, että revin, tuhoan ja hävitän kansan tai valtakunnan. Mutta jos se kansa luopuu pahuudestaan, minä muutan mieleni enkä anna rangaistukseni kohdata sitä. Minä voin myös päättää, että rakennan ja istutan kansan tai valtakunnan. Mutta jos se kansa tekee pahaa eikä tottele minua, minä muutan mieleni enkä anna sille sitä hyvää, minkä olin luvannut.” (Jer. 18:7–10.)

Keskustelunaiheita:

1. Ajattele Jeesuksen sanoja, joiden mukaan tuomio on helpompi Ninivelle kuin Jumalan kansalle, joka oli eksynyt totuudesta. (Ks. Matt. 12:39–42.) Minkä opetuksen Jumalan seurakunta voi ottaa tästä varoituksesta?
2. Huomaa Ellen G. Whiten lausunto, että jokaisen seuraavan valtakunnan kohdalla ”historia on toistanut itseään” (3AO 292). Mitä yhteistä näet kaikkien profetioissa lueteltujen valtakuntien välillä? Millä tavoin ne seurasivat samaa profeetalista polkua?
3. Pohdi ajatusta siitä, ettei useinkaan ymmärtämys tai äly ole se, joka estää ihmisiä uskomasta, vaan heidän sydämensä. Miten tämä tieto voisi vaikuttaa uskosta todistamiseen?